مجموعهٔ قوانین جدیدهٔ عثمانیه

دن

توجیه جهات نظامنامه‌سی

١٥٥٣ نومرولی و ١٢ رمضان سنه ١٣٣١ و ٢ اغستوس سنه ١٣٢٩ تاریخلی تقویم وقایعده درج اولندقدن صکره طبع ایدلمشدر.

مطبعهٔ جهان ــ باب عالی جاده‌سنده نومرو ٣٢ ــ ٢٣

درسعادت

١٣٣١

فیاتی ٤٠ پاره

توجیه جهات نظامنامه‌سی

(جهاتك تعریف وانواعی)

ماده ۱ — مدرسلك ، خطابت ، امامت ، قیملق ، حافظ کتبلك ، متولیلك کبی مؤسسات وقفیه خدماتنه جهات اطلاق اولنور .

ماده ۲ — جهات ایکی قسمدر بر قسمی وظیفه‌سنك ایفاسی تحصیل علمه متوقف بولنان جهاتدرکه بونلره جهات علمیه دنیلور مدرسلك ، خطابت ، امامت ، حافظ کتبلك ، جابیلك کبی . دیکری لکن عمل وصفنه تعلق ایدوب تحصیل علمه احتیاج کورلمیان جهاتدرکه بونلره جهات بدنیه اطلاق اولنور قیملق ، فراشلق ، تربه‌دارلق کبی .

ماده ۳ — کرك علمی وکرك بدنی بالعموم جهات یا مشروطیت وجه ایله ویا بلا مشروطیت توجیه وتصرف اولنور .

ماده ٤ — خطابت ، امامت ومدرسلك ومشیخت وکرسی شیخلکی وانبیای عظام حضراتنك تربه‌دارلغی وحرمین شریفین وبیت المقدس

خدمه‌لکی ایله تولیت ، زاویه‌دارلق جهتلری برات عالی ایله وماعدا جهات علمیه اوقاف نظارتنجه ویریله‌جك بر وثیقهٔ رسمیه ایله وبراته محتاج اولمیان جهات بدنیه دخی کذلك اوقاف نظارتنجه ویا نظارت نامنه محلی اوقاف اداره‌لرنجه ویریله‌جك وثائق ایله تصرف اولنور .

ماده ٥ — شرائط مخصوصه‌یی جامع اولان بر محلده مجدداً منبر وضعیله اقامهٔ صلاة جمعه وعیدین ایچون اذن سلطانی شرطدر . انجق اذن سلطانی صدوریله اقامهٔ صلاته ابتدار ایتدکدن صکره جهت خطابتك انحلالنده تعیین اولنه‌جق خطیب برات عالیسنك وصولنه قدر مراسلهٔ شرعیه ایله اجرای خطابت ایده‌بیلور .

برنجی فصل

جهاتك اصول توجیهی

ماده ٦ — مشروطه اولان جهات اعلیق تحقق ایدن مشروط لهنه اصول شرعیه‌سنه توفیقاً توجیه اولنور .

ماده ٧ — اوقاف غیر صحیحه‌یه عائد جهاتك توجیهنده شرط واقفه رعایت لازم اولمیوب غیر مشروطه جهات کبی توجیه اولنور .

ماده ٨ — مشروطیت وجه ایله تصرف اولنمیان بر جهتك توجیهی لازم کلدکده مسابقه امتحانی بالاجرا الك زیاده اثبات اهلیت ایدنلره توجیه ایدیله‌جکدر . انجق باباden قالان پوستی اشغال ایده‌جکلرك اولاده توجیهی ایچون بالامتحان اثبات اهلیت کافیدر .

ماده ٩ — جهات علمیه طلبه‌سی میاننده اجرا قلنه‌جق مسابقه امتحاننده اهلیتده مساوی اولانلر ظهور ایدروبونلر آره‌سنده متصرف سابقك اولادی دخی بولنورسه ترجیح اولنه‌جقدر .

ماده ١٠ — مادهٔ سابقه‌ده بیان اولنان اهلیت متساویه اربابی میاننده متصرف سابقك اولادی بولنمازسه برنجی درجه‌ده متوفایه قرابتی اولان ایکنجی درجه‌ده عهده‌سنده دیکر جهت بولنمیان اوچنجی درجه‌ده فقر حالی بولنان ترجیح قلنور دردنجی درجه‌ده قرعه مدار ترجیح اتخاذ ایدیلور .

ماده ١١ — بلا مشروطیت تصرف اولنان جهات علمیه‌دن برینه تصرف ایدن کیمسه‌نك وفاتنده کبیر اولادی بولنماز ویا امتحانده قزانامازسه جهت مذکوره صغیر اوغلی بولندیغی حالده بالمسابقه اثبات اهلیت ایدن شخص آخر نیابتیله صغیر مذکوره وصغیر اولادی متعدد ایسه سناً اکبرینه توجیه اولنور .

ماده ١٢ — تصرفی مشروطیت وجه ایله اولمیان متعدد جهات علمیه‌نك متصرفی کبیر وصغیر اولادینی ترك ایدرك وفات ایلدکده جهات مذکوره‌دن کبیر اوغللرینك بالمسابقه استحصال ایده‌بیله‌جکلری برر عددندن ماعدا قاله‌جق جهت مادهٔ سابقه‌یه توفیقاً صغیر اوغلنه ویا اولاد صغارینك سناً اکبرینه توجیه ایدیلور. اولاد کباری مسابقه‌ده قزانا ماز ویا فضله قالان جهت متعدد اولور ایسه اولاد صغارینه اك فائده‌لیلرندن برر عددی قرعه ایله تقسیم اولنور وصغیر اوغلی بر دانه ایسه جهات مذکوره‌دن اك فائده‌لیسی اکا ویریله‌رك دیکرلری خارجدن بالمسابقه اثبات اهلیت ایدنلره توجیه قلنور .

ماده ١٣ — جهات بدنیه‌نك انحلالنده متصرف سابقك اهلیتی تحقق ایدن اوغلنه واوغلی متعدد اولور واهلیتده مساوی بولنورلرسه اکبرینه واوغلی اولمدیغی ویا صغیر بولندیغی تقدیرده خارجدن اهل واربابنه توجیه ایدیله‌جکدر .

ماده ١٤ — خدماتنك اداسی عین زمانه مصادف اولان یاخود عین شهر داخلنده ومختلف زمانلرده اولسه بیله محل ایفالری یکدیکرندن بعید بولنان جهات شخص واحده توجیه اولنمیه‌جقدر.

ماده ١٥ — مؤسسات وقفیه‌دن برنده شخص واحده جمعی جائز اولان متعدد جهات علمیه اولور و بونلرك انحلاللرنده اجرا قلنه‌جق مسابقه امتحانی نتیجه‌سنده اهلیت اعتباریله مساوی اولدقلری تعیین ایده‌جکلر میاننده او مؤسسهٔ وقفیه‌نك جهات علمیه‌سی اربابی دخی بولنورسه اوتنجی ماده حکمندن استثناءً خارجدن اولان طالبینه قارشی ترجیح اولنه‌جقدر .

ماده ١٦ — مادهٔ سابقه‌ده بیان اولندیغی اوزره عین مؤسسه‌ده بولنوب شخص واحده جمعی جائز اولان جهات بدنی جهاتدن اولدیغی تقدیرده اومؤسسه‌نك جهات بدنیه‌سی اربابنك اهل اولانلری خارجدن اولان طالبینه قارشی ترجیح ایدیله‌جکدر .

ماده ١٧ — وقفینجه اول وثانی کبی درجات ایله ویاخود علی‌الانفراد توجیهی تعیین اولنان جهات اون بشنجی واون آلتنجی ماده‌لر حکمندن استثناءً بشقه بشقه شخصلره توجیه ایدیله‌جکدر .

ماده ١٨ — بر جهت مستقله مجدداً ویاخود متصرفنك وفاتیله محلولندن بعدما حصه‌لره تقسیم ایله اشخاص متعدده‌یه توجیه اولنمیه‌جقدر.

ماده ١٩ — اصلنده جهت واحده اولدیغی حالده بالآخره ارث ویاسائره طریقیله حصص عدیده‌یه آیرلمش اولان جهاتك حصه‌دارلرندن برینك وفاتنده اهلیتلی اولادی بولنسه بیله حصه‌سی حصه‌دارلردن اك زیاده اهل اولانه علاوةً توجیه ایدیله‌جکدر .

ماده ٢٠ — حصه‌لی اولمیان جهاتك قصر یدی اصلا جائز دکلدر

حصه‌لی جهاتك حصه‌دارلری دخی انجق اهل وارباب اولان شریكلرینه قصر ید ایده‌بیلوب آخره قصر ید ایده‌مز .

ماده ٢١ — صغیر ایكن عهده‌لرینه بالنیابه جهات علمیه توجیه ایدلمش اولانلر طریق تحصیلده بولنمق شرطیله دور خوانلق وجزؤ خوانلق واشالی ایچون یكرمی وامامت و خطابت ومؤذنلك جهتلری ایچون یكرمی بش ومدرسلك و توجهی مسابقه‌یه محتاج اولان سائر جهات ایچون اوتوز یاشنه قدر مسابقه امتحانی طلب ایده‌جكلردر . اون بش یاشنه واصل اولوبده طریق تحصیلده بولنمیانلرك ویا طریق تحصیلده بولنوبده ذكر اولنان جهات ایچون معین اولان سنلری تجاوز ایدنجه‌یه قدر اعذار مشروعه اولمقسزین مسابقه‌یه كیرمینلرك ویاامتحانده مسابقلریله مساوی درجه‌ده لیاقت ابراز ایده‌میانلرك عهده‌لرنده‌كی جهات رفع اولنه‌رق مسابقه‌ده قزانانلره توجیه ایدیله‌جكدر .

ماده ٢٢ — خدمتی متروك یا معطل ویا بی لزوم اولان جهتلر كیمسه‌یه ترجیح اولنماز .

ماده ٢٣ — خدمه‌سی متعدد و اول وثانی اعتباریله ضم وظائف ترتیبنه داخل اولان بر مؤسسه وقفیه‌ده‌كی بو قبیل جهاتك توجهی ترقی وتسلسل قاعده‌سنه توفیقاً اجرا اولنور انجق تسلسله شرط واقف مساعداولمدیغی تقدیرده شرط واقف وجه ایله معامله ایدیلیر. تسلسل قاعده‌سنك تطبیقی ایچون اصحاب جهاتك بالمسابقه تعیین ایدلمش بولنمسی مقتضی اولوب عكس حالده او جهت بالمسابقه اهل و اربابنه توجیه اولنه‌جقدر شو قدركه مسابقه‌ده درجهٔ متساویه‌ده بولنان شریك خارجدن اولانلره ترجیح اولنور .

ماده ٢٤ — وقفیه‌سی موجود و معمول به اولان ویا تعاملی

وجه شرعی اوزره تحقق ایدن اوقاف تولیتلرینك توجهاتنده وقفیه موجبنجه وتعاملی مقتضاسنجه معامله اولنوب وقفیهٔ معمول بهاسی اولمیان وتعاملی ده وجه شرعی اوزره تحقق ایتمیان اوقافك تولیتلری كیمسه‌یه توجیه اولنمقسزین اوقاف نظارتجه اداره اولنه‌جقدر .

ماده ٢٥ — تولیتی منحل اولان بر وقفك تولیتندن نزاع ودعوی ظهورنده او وقف تولیتی ترجیح اولنجه‌یه قدر اوقاف نظارتجه اداره اولنه‌جقدر .

ماده ٢٦ — كرك اوقاف غیر صحیحهٔ مضبوطه‌نك جبایت و كتابتلری و كرك ملحقه‌نك مشروط اولمیان جبایت و كتابت جهتلری اولاده انتقال طریقیله وصورت آخری ایله هیچ بر كیمسه‌یه توجیه اولنمیه‌جقدر.

ایكنجی فصل

امتحانلرك صورت اجراسی وتفرعاتی

ماده ٢٧ — جهات علمیه امتحانلری استانبولده مقام مشیختدن تعیین اولنه‌جق ایكی ذاتك اشتراكیله شورای اوقاف جانبندن وطشره‌ده حاكم الشرعك ریاستی آلتنده مفتیٔ بلده ایله علمای محلیه‌دن اوچ كشیدن مركباً تشكل ایده‌جك بش كشیلك بر هیئت طرفندن اوقاف مأمورینك حضوریله اجرا قلنه‌جقدر . طشره هیئات امتحانیه‌سنده بولنه‌جق علما حاكم الشرع ایله مفتی واوقاف مدیر ویا مأموری طرفندن انتخاب اولنه‌جقدر .

ماده ٢٨ — مدرسلك امتحانی ایچون مطول نام كتابدن اون سطردن آشاغی اولمامق اوزره مناسب مقدار عباره تعیین اولنه‌رق قواعد عربیه‌یه تطبیقاً حركه وضع ومضمونی دخی تحریراً ترجمه وتصویر

ایتدیریله‌جکدر. ینه اشبو عباره اوزرندن مناسب وجهله صرف ونحو ومنطق ومعانی وبیان و اصول فقه وکلامه عائد اولمق اوزره ایکیشر سؤال ترتیب ایدیله‌جکدر.

ماده ٢٩ — مدرسلك مسابقه‌سنده مساوات وقوعنده درسدن مجاز اولانلر ترجیح ایدیله‌جکدر.

ماده ٣٠ — پوست نشینلك امتحانی ایچون قواعد عربیه‌یه تطبیقاً حرکه‌لنمك و مضمونی تحریراً ترجمه و تصویر اولنمق اوزره حلبیدن اون سطردن آشاغی اولمامق شرطیله مناسب مقدار عباره تعیین اولنه‌جق واوچی اعتقاده واوچی عبادته واوچی تصوفه و آداب وارکان طریقته عائد مسائلدن طقوز سؤال ترتیب قلنه‌جقدر.

اکر پوست نشینلکه محدثلك ومثنوی خوانلق کبی جهتلر دخی مشروط ایسه بو جهتلره تعلق ایدن علومدن دخی ایکیشر سؤال علاوه اولنه‌جقدر.

ماده ٣١ — استانبولده‌کی پوست نشینلك جهتلری طالبینك امتحانلری مجلس مصالح طلبه اعضاسندن اوچ ذات حاضر اولدیغی حالده مجلس مشایخده وطشره‌ده‌کی پوست نشینلك طالبینك امتحانلری محللری امتحان هیئتلری حضورنده اوتوزنجی ماده‌یه توفیقاً اجرا اولنه‌جقدر.

طشره‌ده پوست نشینلك امتحانی اجرا ایدن هیئت بولندیغی حالده مشایخدن اوچ ذات بولندیریلور اکر محلنده مشایخ یوق ایسه تصوفه دائر سؤاللر اشعار واقع اوزرینه استانبولده‌کی هیئات امتحانیه طرفندن ترتیب وارسال ونومروسی دخی هیئات مذکوره‌جه اعطا اولنور.

ماده ٣٢ — یوم جمعه واثنین واعظلکی کبی جهات امتحانلری ایچون حلبیدن اون سطردن آشاغی اولمامق اوزره مناسب مقدار عباره حرکه لندیله‌جك وترجمه ایتدیریله‌جکدر وعباداته متعلق مسائل فقهیه‌دن اوچ ومسائل کلامیه‌دن اوچ سؤال ترتیب اولنه‌جقدر.

ماده ٣٣ — امامت وخطابت امتحانلری ایچون حلبیدن بش سطردن آشاغی اولمامق اوزره تعیین اولنه‌جق عباره حرکه لندیله‌جك وترجمه ایتدیریله‌جکدر. عبادات ومناکحاته عائد مسائل فقهیه‌دن بش ومسائل کلامیه وتجویددن اوچر سؤال ترتیب قلنه‌جقدر. برعشر شریف تلاوت ایتدیریله‌رك تجویده درجهٔ رعایتی وادا وصداسنك کفایتی دخی نظر دقته آلنه‌جقدر.

ماده ٣٤ — مؤذنلك امتحانی ایچون مؤذنلکه متعلق مسائل فقهیه‌دن مناسب مقدار اسئلهٔ شفاعیه ایراد اولنه‌جقدر. برعشر شریف تلاوت ایتدیریلوب تجویده درجهٔ رعایتی وادا وصداسنك کفایتی دخی نظر دقته آلنه‌جقدر.

ماده ٣٥ — متولیلر شرائط شرعیه‌یی حائز اولمغله برابر وظائف تولیت ودرجهٔ صلاحیتلری واسباب عزل وانعزاللریله وقفیه‌لرینك جهت تطبیقیه‌سندن ووقفلردن آلنمده اولان خرج ورسملر وویرکولر ایله رؤیت محاسبه حقنده‌کی نظاماتدن ودفاتر وقفیه‌نك کیفیت تنظیم واستعمالندن امتحان ویرمکه مجبوردرلر. مشروط له نا اهل ویا قاصر ویا قادین اولور ایسه تعیین ایدیله‌جك قائممقام دخی اشبو شرائطی حائز اولمق لازمدر.

ماده ٣٦ — دورخوانلق وجزؤ خوانلق وسوره‌خوانلق وامثالی جهات امتحانی دخی مؤذنلك امتحانی کبی اجرا قلنه‌جقدر.

ماده ٣٧ — دورخوانلق وسوره‌خوانلق وجزؤخوانلق جهتلرنده

حفظ شرط اولوب امامت وخطابت ومؤذنلك مسابقه‌سنده مساوات وقوعنده دخی حفظ مدار ترجیح اوله‌جقدر .

ماده ٣٨ — دورخوانلق، جزؤخوانلق وسوره‌خوانلق امتحاننده حافظ قرآن کریم اولان احمالر تحصیل رؤیتنه متوقف اولان اسئله‌دن مستثنادر .

ماده ٣٩ — مواد سابقه‌ده‌کی امتحان ترتیباتی میاننده ذکر اولنمیان قیملك، موقتلك وماهیه‌جیلك کبی جهات تعاملی وجه ایله اثبات اهلیت ایدنلره توجیه اولنه‌جقدر .

ماده ٤٠ — تحریری امتحانلرده ایراد اولنه‌جق اسئله اوراق امتحانیه‌نك صاغ جهتنه، وجوابلری صول طرفنه یازیله‌جقدر . عباره‌نك حرکه‌سی وترجمه‌سی ایله هر سؤال ایچون آیری آیری هیئت امتحانیه اعضاسندن هر بری یکدیکره کوسترمیه‌رك نومرولر تقدیر ووضع وتحریر ایده‌جکلردر . نومرولرك وسطیسی اساس نومرویی تشکیل ایلیه‌جکدر . اساس نومرویه واشبو نظامنامه‌ده بیان اولنان اسباب ترجیحیه‌یه کوره جهتك کیمه توجیهی لازم کلدیکنی متضمن وامتحانك صورت اجراسنی حاوی یازیله‌جق ضبط زیری اعضادن هر بری طرفندن تختیم ویا امضا اولنه‌جقدر .

ماده ٤١ — هیئت امتحانیه طرفندن توجیهه متعلق ویریله‌جك قرارلر بر دفتر مخصوصه قید وزیری امضا اولنمقله برابر بو بابده بر ده مضبطه تنظیم ایدیله‌جکدر .

ماده ٤٢ — حسب الایجاب جلب وتدقیق ایدیله‌بیلمك اوزره اوراق امتحانیه بو بابده تنظیم ایدیله‌جك مضبطه مسوداتیله برلکده محللری اوقاف اداره‌سنجه حفظ اولنه‌جقدر .

ماده ٤٣ — ولایت والویهٔ مستقله مرکزلرنده تشکیل ایدن هیئتلرك جهات بدنیه توجیهاتنه متعلق ویره‌جکلری قراری متضمن مضبطه‌لر اوزرینه اوقاف اداره‌لرنجه وثیقه‌لری بالتنظیم اصحابنه اعطا اولنه‌جغی کبی ملحق لوا وقضالرجه عین صورتله تشکیل ایده‌جك هیئتلرك مضبطه‌لری مربوط بولندقلری ولایت ویا مستقل لوا اوقاف اداره‌سنه کوندریلوب اوراجه تدقیق وتصدیق اولنه‌رق تنظیم ایدیله‌جك وثیقه‌لر اصحابنه ویرلمك اوزره محلنه ارسال اولنه‌جقدر .

ماده ٤٤ — جهات علمیه‌یه ویا برات عالی توجیهی لازم کلن جهات بدنیه‌یه عائد مضابط اوقاف نظارتنه کوندریله‌جکدر .

ماده ٤٥ — اوقاف نظارتنه وارد اوله‌جق اوراق توجیهیه اوزرینه قیود وقفیه اداره‌سنجه قیود لازمه اخراج اولندقدن صکره شورای اوقافه تودیع ایدیله‌جك وتوجیهات مذکوره‌نك قوانین ونظاماته وقیود موجوده وشروط واقفه واصول مقرره‌یه درجهٔ مطابقتی بالتدقیق تصدیق اولندیغی حالده خطابت جهتلری ایچون شرفصادر اولان ارادهٔ سنیه وجهات سائره ایچون اوقاف نظارتنك موجبنجه اشارتی اوزرینه تسویه اولنه‌رق لازم کلن براتلر تسطیر اولنوب اصحابنه ویرلمك اوزره محلنه کوندریله‌جکدر .

مواد متفرقه

ماده ٤٦ — وظیفه‌سی قلیل ویا بروجه حسبی اولان جهات ارباب اهلیتدن طالب بولنمدیغی حالده اهالی طرفندن انتخاب وحاکم الشرع طرفندن تنسیب ایدیلن ذوات صالحه‌یه توجیه ایدیله‌جك وبراته محتاج اولانلرك براتی اصولی دائره‌سنده استحصال اولنه‌جقدر .

ماده ٤٧ — برکیمسه عسکره آلندقده عهده‌سنده جهتك

خدمتی ایفا ایچون بر وکیل نصب اولنه‌جق و وظیفه‌سنك نصفی وکیله اعطا ایدیله‌جکدر . کذلك نیابت صورتیله توجیه اولان جهاتده وظیفه‌سنك تقسیمنجه اصل ایله نائب بیننده بر صورت تسویه قرارلشدیرلمامش ایسه بر وجه مناصفه تقسیم اولنه‌جقدر .

ماده ٤٨ — بر جهت متصرفی افراد عسکریه‌دن بر نفر اوغلنی ترك ایدرك وفات ایلدیکنده اوغلی مدت عسکریه‌سنی اکمال ایدنجه‌یه قدر وکیل تعیینیله ایفای خدمت ایتدیریله‌جك و مدت عسکریه‌سنك اتمامیله ترخیصندن صکره نهایت آلتی آیه قدر جهت مذکوره‌یه طالب اولدیغی و اشبو نظامنامه حکمنه توفیقاً اثبات اهلیت ایلدیکی تقدیرده جهت مذکوره اوغلنه نااهل ایسه آخر اهل و اربابنه توجیه اولنه‌جقدر .

ماده ٤٩ — مشروط اولمیان جهاتك توجیهنه موظفاً خدمت دولتده مستخدم بولنمق مانعدر .

ماده ٥٠ — بلا عذر شرعی خدمتی منتظماً ایفا ایتمامکی اعتیاد ایدنلرك عهده‌لرنده‌کی جهات رفع اولنور . بو خصوص حقنده اوقاف نظارتنجه بر تعلیماتنامه تنظیم اولنه‌جقدر .

ماده ٥١ — اصحاب جهاتدن آلنمقده اولان خرج و ورقه بهاسی توجیهی متضمن براتك و یا وثیقه‌نك حین اعطاسنده استیفا اولنور .

ماده ٥٢ — جنایت و یا مخل ناموس جنحه ایله محکوم اولوب علیهلرینه ویریلان حکم کسب قطعیت ایدنلرك عهده‌لرنده‌کی جهات رفع اولنه‌رق اشبو نظام حکمنه توفیقاً آخره توجیه ایدیله‌جکدر . بو وجهله محکوم اولوب ده علیهلرنده صادر اولان حکملر کسب قطعیت ایتمامش بولنانلرله جرائم سائره‌دن طولایی محکوم علیه اولانلرك مدت موقوفیت و محبوسیتلرنده [illegible] وکیل استخدام اولنور . بو حالده جهته عائد

وظیفه‌نك نصفی اصیله و نصف دیکری ده وکیله اعطا ایدیلور .

ماده ٥٣ — اللی ایکنجی ماده‌ده محرر اسبابدن ماعدا ارباب جهات طرفندن شرعاً موجب عزل احوالدن برینك ایقاعنده کیفیت محلی مأمورین وقفیه‌سنجه عریض و عمیق تحقیق ایدیله‌رك صاحب جهتك و سائر ایجاب ایدنلرك افاده‌لری آلندقدن صکره موجب عزل کوریلان فعلك تحقیقی حالنده او محلك اك بیوك اوقاف مأموری طرفندن صاحب جهت موقتاً خدمتدن منع اولنه‌رق اولبابده‌کی اوراق تحقیقیه ایله بوسته ایله استانبوله ارسال اولنور . مسئله شورای اوقافجه بعد التدقیق استنادات واقعه‌نك صحتی و فعلك شرعاً موجب عزل اولدیغی تصدیق ایدلدیکی حالده عهده‌سنده‌کی جهت رفع و یرینه علی الاصول دیکری تعیین ایدیلور .

ماده ٥٤ — اشبو نظامنامه‌نك احکام عمومیه‌سی منحل وقوع بولدقجه تطبیق و اجرا اولنه‌جقدر .

ماده ٥٥ — هر هانکی بر وقفك متولیسی وفات و یا استعفا ایتدکده و یا منعزل اولدقده تحریر ترکه حقنده‌کی احکام نظامیه‌یه توفیقاً اوقاف مأمورلریله محلی محکمهٔ شرعیه‌سی طرفندن وقفك حسابی رؤیت و موجودی ثبت دفتر اولنوب وقفك اموری قائمقام متولی معرفتیله اوقاف مدیر و یا مأمورینه تودیع و موجود وقفده آثاره تسلیم اولنور . تولیت مشروط لهنه علی الاصول توجیه اولندقده اوقاف مدیر و مأمورلری متولیلره دور و تسلیم معامله‌سنی اجرا ایده‌جکلردر .

ماده ٥٦ — استانبولده و طشره‌ده‌کی جوامع شریفه و مؤسسات خیریهٔ سائره جهاتنی تصنیف و تنظیم ایتمك ایچون استانبولده و ولایت لوا و قضالرده بر ر قومیسیون تشکیل اولنه‌جقدر . بو قومیسیونلرك

صورت انتخاب وتشکیلی اوقاف نظارتجه تعلیماتله تعیین ایدیله جکدر .

ماده ٥٧ — اشبو قومیسیونلر جوامع شریفه ومؤسسات خیریه سائره نك وقفیه لرنده مندرج اولان جهتلریله تماملاً توجیه ایدیلەكلن جهتلرینی تدقیق ایده جکلر و جوامع شریفه مؤسسات خیریهٔ مذکوره نك وقفیه لرینه وتعاملاترینه و جسامتنه و موقع واهمیتنه کوره جهات مزبوره خدماتی متمادیاً مشغول اولمق شرطیله قاچ کشی طرفندن ایفا اولنه بیله جکنی بالتعیین مناسبتلری اعتباریله اوقدر قسمه آییره جقلردر .

ماده ٥٨ — جهات مادهٔ سالفه موجبنجه تصنیف ایدلدیکی صره ده مشروطه اولدقلری مشروط لهلردن آیرلمامسی و آیری آیری شخصلر طرفندن ایفاسی شروط واقفین اقتضاسندن بولنانلرك رقمده اجتماعی نظر دقته آلنه جقدر .

ماده ٥٩ — قومیسیونلرجه تصنیفاتی مبین یاپیله جق دفترلر شورای اوقافجه تدقیق وتصدیق اولندقدن صکره اصللری قیود وقفیه اداره سنجه حفظ اولنه رق برر صورتلری محللری اوقاف اداره سنده بولنمق اوزره کوندریله جکدر .

ماده ٦٠ — توجیهاتده اشبو نظامنامه نك احکام سالفه سنه رعایت اولنمقله برابر نتیجهٔ تصنیفده تعیین ایده جك قسملردن هربری علی التدریج بر شخص عهده سنده تقرر ایتدیریله جك و آتیاً انحلاللرنده هیچ بر جهت تفریق ایدلیه رك طوپدن شخص واحده توجیه اولنه جقدر .

ماده ٦١ — اشبو نظامنامه تاریخ نشرندن اعتباراً مرعیدر .

ماده ٦٢ — اشبو نظامنامه نك اجرای احکامنه اوقاف ناظری مأموردر .

اشبو نظامنامه لایحه سنك موقع مرعیته وضعی ونظامات دولته علاوه سنی اراده ایدرم . ٢ رمضان ١٣٣١ - ٢٣ تموز ١٣٢٩

محمد رشاد

داخلیه ناظری طلعت	حربیه ناظری عزت پاشا (بولنادی)	شیخ الاسلام اسعد	صدراعظم وخارجیه ناظری محمد سعید
مالیه ناظری رفعت	عدلیه ناظری ابراهیم	شورای دولت رئیسی خلیل	بحریه ناظری محمود
معارف ناظری احمد شکری	تجارت وزراعت ناظری سلیمان البستانی		نافعه ناظری عثمان نظامی پاشا
پوسته وتلغراف وتلفون ناظری اوسقان			اوقاف همایون ناظری خیری

باب عالی جاده‌سنده ۲۳ ـ ۳۲ نومرولی [جهان مطبعه‌وکتبخانه‌سی] حسابنه طبع وکلیتله فروخت اولنان حقوق وقوانین شرحلری :

پاره	غروش	
	۲۵	یکی مکمل اصول محاکمهٔ حقوقیه شرحی و ذیلی
	۲۵	اصول محاکمات جزائیه شرحی ۲ جلد
	۲۰	تلخیص اصول جزائیه
۲۰	۱۷	مفصل قانون جزا وتفرعاتی شرحی احمد ضیا بکك
	۳۰	مجموعهٔ قوانین جدیدهٔ عثمانیه ۳ جلد ۳۲۴ الی ۳۲۷
	۵	علاوه‌لی پولیس رهبری
	۵	پولیس مکتبنه مخصوص تربیهٔ مسلکیه درسلری
۲۰	۲	« « مسطح قروکی ویلانی
	۳	یکی قانون جزا وتفرعاتی
۲۰	۲	پولیس نظامنامه‌سی وذیلی
	۵	معدن نظامنامه‌سی
	۵	اورمان وطاش اوجاقلری نظامنامه‌سی
	۵	اعشار نظامنامه‌سی
۲۰	۲	غنائم بحریه نظامنامه‌سی
۲۰		سرسری نظامنامه‌سی
	۱	تجمعات قانونی
۲۰		اجتماعات قانونی
۲۰		جمعیتلر وتعطیل اشغال قانونی
	۱	مطبوعات ومطبعه‌لر قانونی
	۱	قانون اساسی مواد معدله‌یی شامل
۲۰	۱	انتخاب مبعوثان قانونی
	۱	هیئت اعیان نظامنامهٔ داخلیسی
۲۰		پاسابورط قانونی
	۱	صلح حاکملری حقنده قانون موقت